

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org) Löfgren Tomas, Trafikverket	Dokumentdatum 2025-09-18	Version 1.0
Fastställt av (i förekommande fall) Planath Susanne, Trafikverket	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Ev. projektnummer [Projektnummer]
Dokumenttitel Minnesanteckningar från NVDB-rådet – 16 september 2025		

Plats: Skype

Datum: 2025-09-16 (13:30 – 15:40)

Deltagande: Kristina Thureson, Sveaskog (punkt 1-6)
Dan Lindström, Skogforsk
Gert Adolfsson, Skogforsk (punkt 1-5)
Veronica Sjöden, Nynäshamns kommun
Anna Kårén, Sundsvalls kommun (punkt 1-6)
Susann Holmgren, Åstorps kommun (punkt 1-6)
Linnéa Söderblom, Lantmäteriet
Ahmed Amin, Lantmäteriet (punkt 1-6)
Susanne Planath, Trafikverket (ordförande)
Tomas Löfgren, Trafikverket
Jörgen Ryding, Trafikverket
Evelina Wikar, Trafikverket
Christopher Patten, Transportstyrelsen

Delges: Deltagande
Alexander Karbassi, SKR
Åsa Eriksson, Trafikverket

1. INLEDNING

Susanne hälsade alla välkomna och speciellt till Susann från Åstorps kommun som är med för första gången.

2. DAGORDNING

Susanne gick igenom agendan. Inga ytterligare inspel på övriga frågor.

Beslut 2:1 **Dagordningen godkändes**

3. FÖREGÅENDE MÖTESANTECKNINGAR

Fråga om någon hade synpunkter på föregående mötesanteckningar och det var inga synpunkter så de kunde läggas till handlingarna.

Beslut 3:1 **Mötesanteckningar 2025-05-22 godkändes**

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2025-010-18	1.0

4. STATUS AKTUELLA AKTIVITETER PÅ TRAFIKVERKET

Indatastöd och Ajourhållning

Test broregister Sveaskog

Test genomförs att ladda in uppgifter om broar i NVDB från Sveaskogs broregister på ett mindre område i Arvidsjaur. Möte inbokat den 29 september mellan Trafikverket och Sveaskog för att titta på resultatet. Om det ser bra ut kommer en laddning genomföras för alla broar i registret till NVDB. Tanken är att laddningen ska ske med automatik. På mötet är även fler skogsbolag inbjudna för att se om man kan göra motsvarande laddningar i deras broregister.

Mall skogsnäringen

Nu finns en mall framtagen som kan användas av skogsnäringen när de levererar underlag till NVDB. Information har gått ut till skogsbolagen att man ska använda den vid leverans. Genom att använda mallen bedöms ledtiderna av inkomna underlag snabbas upp.

Status Götalandsprojektet

Arbete pågår med att checka in ärenden från Biometrias Götalandsprojekt. Det har kommit in både inventeringsärenden och omklassningsärenden och en bedömning är att få in dessa ärenden i NVDB till årsskiftet. Trafikverket för en diskussion med Lantmäteriet att hjälpa till med att få in ärendena.

Status – städa upp långa utbredningar och korta länkar

Det finns långa utbredningar i NVDB som skapades under den forcerade uppbyggnaden i början av 2000-talet. De här utbredningarna gör att det blir krångligt att ajourhålla företeelser, vilket blir tidskrävande. Trafikverket har startat ett arbete med att stycka upp dessa utbredningar och målet är att alla kommuner med företeelser med över 100 utbredningar ska vara åtgärdad under 2025.

Tidplanen som är uppsatt håller fortfarande och av 235 kommuner är nu 157 klara.

När det gäller korta länkar så är 209 kommuner åtgärdade av totalt 263.

Beslut 4:1

Följ upp arbetet med långa utbredningar och korta länkar på nästa möte

Dataprodukter och kvalitet

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2025-010-18	1.0

NVDB-Samverkan

Syftet med NVDB-samverkan är att, tillsammans med Lantmäteriet och kommuner, skapa ett forum där man kan utbyta erfarenheter kring kvalitetsbrister, förenklingar och förbättringar med syfte att säkra NVDBs dataproduktutbud. Senaste mötet genomfördes den 11 september.

På mötet informerade Lantmäteriet om utredningen kring cykelvägnätet där man är intresserad att nyttja NVDBs. Man tror att man kan använda Cykelvägskategorier och ta bort delar då man byter skalområden. Kvaliteten är viktig och man ser idag att kvaliteten varierar över landet. Här behöver information gå ut till kommuner att se över cykelvägnätet.

Dessutom en diskussion kring Gatutyp och dess hierarki av vägnätet. Trafikverket har gjort flödeskontroller och ser att det blir mycket fel med nuvarande hierarki, kan man justera den? Fortsatt diskussion på nästa möte.

Test höjddata, lägesrapport

Skogforsk har genomfört ett FOI-uppdrag som man tillsammans med Trafikverket genomfört där man tittat på att höja kvaliteten på höjddata med hjälp av laserdata från Lantmäteriet och Trafikverket. Uppdraget avslutades i våras.

Nästa steg är att testa, skapa lutningsföreteelse och implementera utifrån det förslag som FOI-projektet föreslår. Planen är att genomföra en POC på Trafikverket under hösten där man nyttjar höjddata från Trafikverket och Lantmäteriet. Mer information på nästa möte.

Beslut 4:2 Följ upp testen med höjddata på nästa möte

Strategisk inriktning för NVDB

Strategisk inriktning för NVDB är nu uppdaterad och finns nu upplagd på [nvdb.se](https://www.nvdb.se).

<https://www.nvdb.se/globalassets/upload/om-nvdb/strategisk-inriktning-nvdb-ver-2.0.pdf>

Utredning Vägnamn, Gatunamn, Rastplatser, mm

På Trafikverket pågår en utredning kring vägnamn i NVDB. Idag finns det vägnamn i dataprodukterna Gatunamn, Övrigt vägnamn, Korsning och Bro och tunnel.

Det har kommit önskemål från Trafikverket att tydliggöra vägnamn längs det statliga vägnätet som finns med stöd av vägmärkesförordningen, till exempel Bergslagsdiagonalen, Blå vägen men även vägar som är utpekade som turistvägar. Ett förslag är att det blir en ny dataprodukt.

När det gäller Gatunamn tittar man dels på om det är ett alternativ att justera insamlingen av data så att den går via leveranser av adresspunkter till Lantmäteriet och sedan görs om till vägnätsknuten information i NVDB och dels se över den information som finns idag och om den ska justeras, till exempel finns det idag byadresser i delar av landet och här behöver tydliggöras vad som ska gälla för dataprodukten.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2025-010-18	1.0

Idag finns Rastplatser på det statliga vägnätet, men kommer fortsättningsvis möjliggöra att även ta in rastplatser på det kommunala vägnätet. Tanken är att kommunen kan skicka in information till Trafikverket som sedan lägger in informationen.

Kontroll Bärighet

Under 2022-2023 genomfördes en insats tillsammans med SKR för att höja kvaliteten på Bärighet. Den skulle motsvara den information som finns i STFS. Här gick kommunerna igenom sina föreskrifter och uppdaterade där det behövdes och sedan uppdaterades data i NVDB.

2019 genomfördes en kontroll av Bärighet på det statliga och kommunala vägnätet och visade en brist av den tematiska noggrannheten på 12.2%. 2024 genomfördes samma typ av kontroll och då blev bristen av den tematiska noggrannheten 0.3%, så kvaliteten har blivit betydligt bättre sedan insatsen 2022-2023.

Ett problem som kvarstår är allmän väg på kommunala vägar. Den blir ofta upphackad och det är inte tydligt var den finns. Det beror bland annat att den definieras både i väglagen och plan- och bygglagen (detaljplaner). Det här är ett problem som kan få konsekvenser vid maskinläsbara trafikregler. Kan man ersätta begreppet med statlig och kommunal väghållare i Trafikförordningen? Eller finns det någon annan lösning? Kan Chris ta med den här frågan i projektet med Maskinläsbara trafikregler?

Tillhandahållande

Metadatakatalog

Trafikverket är nu på gång att automatisera dataflödet kring metadata med hjälp av EntryScape by Metasolutions. Idag kan man skörda metadata från egen metadatakatalog till Geodataportalen och DIGG, men målsättningen är att det även ska ske genom att uppdatera information på nvdb.se, Lastkajen, trafikverket.se samt WMS-tjänster.

Man har registrerat metadata för 230 dataprodukter, 38 datatjänster, 156 dokument och 700 distributioner. Den här informationen finns nu tillgänglig via DIGG och Geodataportalen.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org) Löfgren Tomas, Trafikverket	Dokumentdatum 2025-010-18	Version 1.0
--	------------------------------	----------------

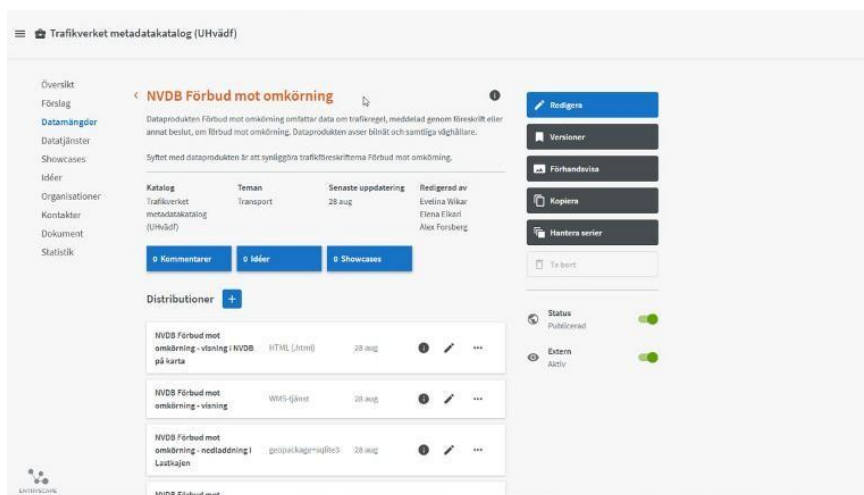

Bild. Här kan man se hur det ser ut när man redigerar i metadatatatalogen

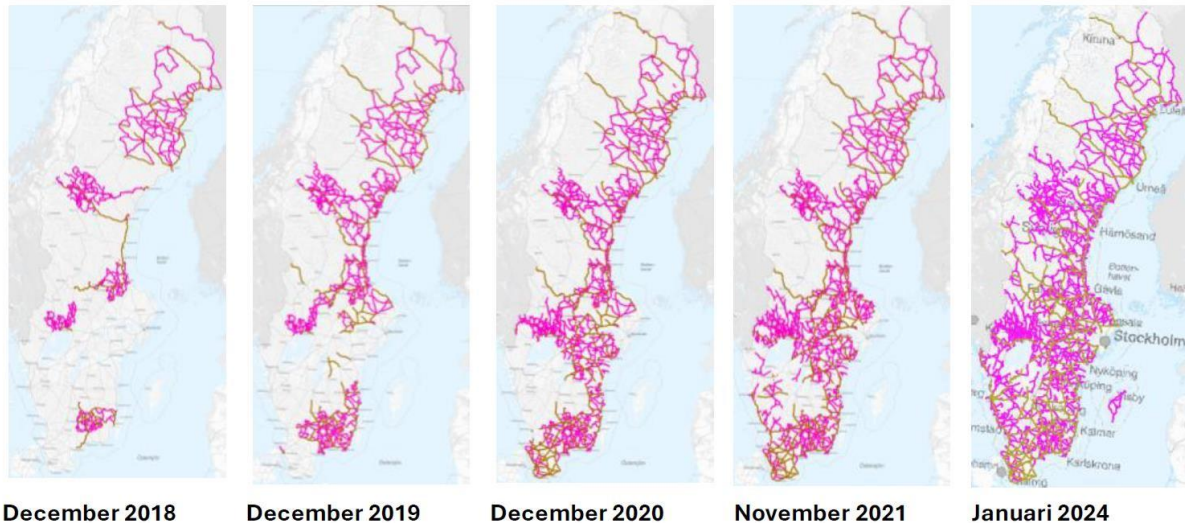
Bild. Här kan man se resultatet i DIGG.

5. STATUS BK4-KOLLEN

Gert Adolfsson, Skogforsk berättar om BK4-kollen som är ett FOI-projekt och genomförs på Skogforsk. Målet är att få till effektivare och miljövänligare skogstransporter genom en accelerad förstärkning av BK4-vägnätet.

BK4-vägnätet har växt mycket sedan 2018 och är viktigt för skogsnäringen.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2025-010-18	1.0

Figur 2. BK4-vägnätets utveckling sedan 2018. Bruna vägar är BK4 och rosa vägar är BK4s.

BK4-Kollen har till uppgift att visa på ställen där man genom att öppna upp för högre bärighet får ett bättre transportflöde. Samverkan mellan Skogforsk, skogsindustrin, branschorganisationer och myndigheter kan ge högre precision och effektivitet i beslut om förstärkning av vägnätet för tunga fordon.

Man tittar och gör analyser på befintligt vägnät i tre nivåer, hela landet, regionalt och lokalt.

Hela landet

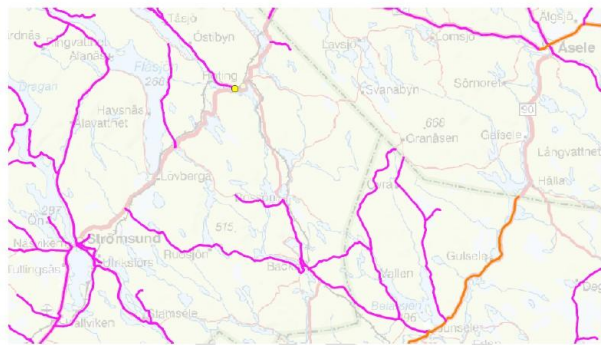
Analys av BK4 vägnätet nationellt. Syfte: Ge stöd till möten med den nationella bärighetsgruppen där "BK4-Kollen" avrapporteras minst 1 ggr/år.

Regional analys

Regional analys och förslag på BK4-förstärkningar. Syfte: Stöd till prio-möten med den regionala bärighetsgruppen. Ett exempel är en analys från virkesterminalen i Hoting, som visar svårigheter för omlastningsplats till tåg.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2025-010-18	1.0

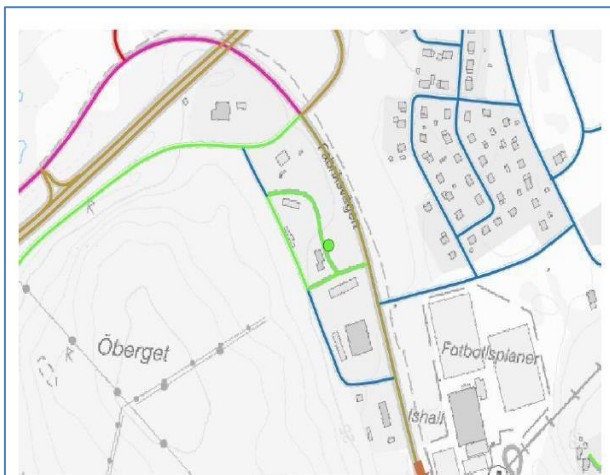
tydligt att det saknas ytterligare ett antal sträckor vilket kraftigt försvårar virkesterminalens användbarhet som omlastningsplats till tåg. Totalt hanterar Hotings virkesterminal omkring 185 000 ton virke och skogsbränsle årligen, motsvarande 3 500 – 4 100 enskilda transporter beroende på om de sker med 64- eller 74-tonsekipage, tomkörningarna efter avlastning oräknat.

Figur 6. BK4-vägnätet runt Hotings virkesterminal där stora mängder virke lastas om till tåg. Här fattas flera korta sträckor för att möjliggöra transporter på BK4.

Lokal analys

Lokal analys och förslag på BK4-förstärkningar. Syfte: Stöd till prio-möten med skogsföretag/industrier. Ett exempel är en analys från mätstationen vid Husums bruk, där delar av vägnätet är BK2-vägar.

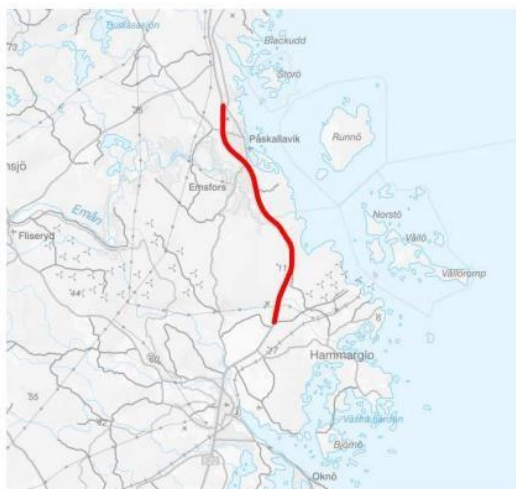

Figur 4. Infarten till mätstationen vid Husums bruk (grön prick). Bruket ligger längre söderut, utanför bild i pilens förlängning. Orange väg är BK4. Blått är kommunala vägar och grönt är enskilda vägar.

Preliminär analys av flaskhalsar BK1/BK2

Analys gjord för att hitta flaskhalsar i vägnätet, dvs vägsträckor som på grund av klassning av bärigheten påverkar transporter och förlänger transportsträckan.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2025-010-18	1.0

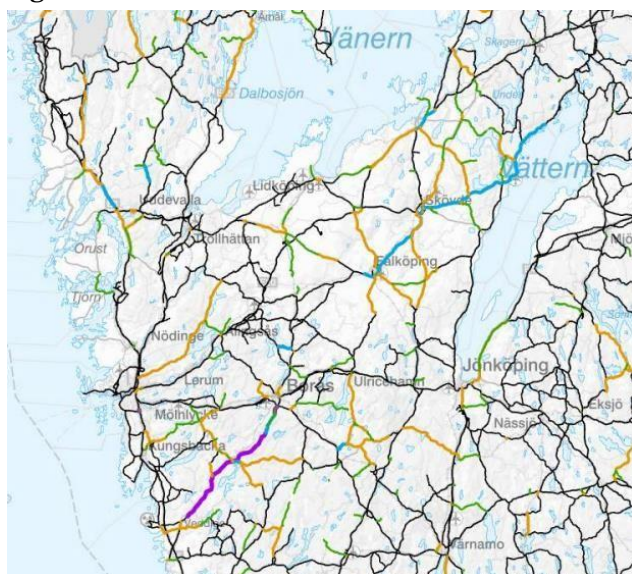
33 000 fordonlass. Viktig väg för Södra Mönsterås Bruk, Småland.

21 000 fordonlass. Viktig väg för Virkesterminal Ljusdal, Hälsingland.

Bild. Exempel på flaskhalsar

Analys är genomförd även per region på Trafikverket och störst förbättringspotential finns i region Väst.

Under hösten 2025 kommer man fortsätta analysarbetet och kommer då att titta på timmerleder, kontrollera identifierade flaskhalsar, göra jämförelseanalyser, mm.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2025-010-18	1.0

6. AI FÖR ATT ENKLARE KOMMA ÅT INFORMATION I DATAPRODUKTSPECIFIKATIONER

Anna berättar om det arbete man påbörjat med inom AI i Sundsvalls kommun för att följa teknikutvecklingen, ha egen data som kunskapsbas och ha kontroll över säkerhet, algoritmer och behandling av data.

Kommunen vill ha en öppen och transparent framtid utan inlåsnings och beroenden. Man använder Eneo som är den öppna AI-plattformen för generativ AI.

Användningsområden kan vara att analysera data, omvandla ljud till text, analysera och skapa bilder, skriva rapporter och utredningar, chatt och sök på webb, mm. På sikt så kan man dela AI-tjänster mellan offentliga aktörer.

Man kan ladda ner dokument från Trafikverket, till exempel dataproduktspecifikationer, information på nvdb.se, information som ligger på trafikverket.se, mm. Sedan kan man skiva sin frågeställning direkt i AI-plattformen och snabbt få fram svaren, istället för att manuellt gå in och leta efter dom.

7. MASKINLÄSBARA TRAFIKREGLER, DELUPPDRAG 4

Projektet genomförs av Transportstyrelsen tillsammans med Trafikverket. Målet med deluppdraget är att ge ett stöd till föreskrivande myndigheter och få till en effektiv hantering av nationella databaser.

Stöd till föreskrivande myndigheter

Deluppdraget ska utgå ifrån kartläggningen av föreskrivande myndigheters behov av stöd och utbildning vid förändrade krav som tas fram i deluppdrag 3.

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org)	Dokumentdatum	Version
Löfgren Tomas, Trafikverket	2025-010-18	1.0

Effektiv hantering av nationella databaser

Deluppdraget ska utreda olika alternativ för lagring, fastställande av geografisk position och kungörande av trafikregler för att tillgodose maskinläsbarhet och effektiva arbetssätt inom statliga myndigheter, kommuner samt näringslivets konkurrenskraft.

8. ÖVRIGA FRÅGOR

Inga övriga frågor.

9. LAGET RUNT

Lantmäteriet: Ny GD, Fredrik Holmberg började den 15 augusti. Lantmäteriet firade 50 år som myndighet i Gävle den 16 september. Cykelsvägsutredningen rullar på och man är med och bistår i vägnamnsutredningen. Även produktionen rullar på bra.

Trafikverket: Dialog pågår med Botkyrka för att reda ut beträffande kontroller i Blåljuskollen och varför man får skillnader i resultatet mellan kommunen och Trafikverket.

Nynäshamn: Intressant att höra om BK4-kollen och flaskhalsarna, bra för kommunerna att bli påminda om dessa.

Skogforsk: BK4-kollen fortsätter under hösten och man planerar för möten med bärighetsgrupper, mm.

Transportstyrelsen: Inget utöver det som nämnts kring maskinläsbara trafikregler.

10. AVSLUT OCH KOMMANDE MÖTE

Susanne meddelar att Jörgen kommer att ta över som ordförande för NVDB-rådet från och med nästa möte.

Susanne tackar för dagen och mötet avslutas. Nästa möte blir via Skype den 25 november.

På mötet tagna beslut: _____

Beslut 2:1 Dagordningen godkändes

Beslut 3:1 Mötesanteckningar 2025-05-22 godkändes

Beslut 4:1 Följ upp arbetet med långa utbredningar och korta länkar på nästa möte

Beslut 4:2 Följ upp testen med höjddata på nästa möte